

“It’s a question of TRUST”

Evaluering av bruk av dataprogram i undervisningen på 100-nivå

Charles Armstrong

Engelsk institutt, Det historisk-filosofiske fakultet

E-post: charles.armstrong@eng.uib.no

1. Introduksjon: Undersøkelsens formål og form

Dette essayet vil ta for seg en studentevaluering av bruken av dataprogrammet “TRUST” i undervisningen av Britisk litteratur på 100-nivå. Før jeg går inn på evalueringen, kan det være hensiktsmessig å introdusere selve dataprogrammet: I dag - våren 2005 - har undertegnede hatt hovedansvaret for dette programmet i over ett år, men selve programmet er langt eldre enn som så. Dataprogrammet TRUST ble utviklet på 1990-tallet av Signe Marie Sanne på romansk- og Anne Holden Rønning på engelsk institutt. Programmet har fått sitt navn fra begrepene “Terminology”, “Reading” og “Understanding”. Det har da også sin funksjon i forhold til både terminologi og fortolkning, med utgangspunkt i en base av dikt. Det har vært vanlig å bruke programmet som utgangspunkt for et obligatorisk studentessay - det såkalte ”TRUST-essayet” - i begynnelsen av semesteret. Programmet skal kun brukes som et hjelpemiddel, og ikke som noen fasit, i denne prosessen. Siden målet med essayet kun er å få på plass basisferdigheter i forhold til komposisjon og terminologi, skal essayet være kort (2-3 sider) og det blir ikke gitt karakter - essayet blir kun vurdert som “godkjent” eller “ikke godkjent”. Alle studenter har både rett og plikt til en veiledning med sin seminarlærer.

Jeg har foretatt en evaluering av programmet, med tre formål for øyet: (1) Jeg har villet undersøke hvilken verdi TRUST-essayet har, og dermed finne ut om det er formålstjenlig å fortsette med TRUST-essayet som en obligatorisk del av kurstilbudet på 100-nivå. (2) Jeg har også villet se på dataprogrammets yteevne, og om mulig finne hvordan det kan forbedres. I denne sammenhengen vil jeg vurdere både hvordan

programmet som helhet fungerer, både faglig og som et teknisk redskap, og mer detaljert hvordan ferske “justeringer” som har blitt innført de siste semestrene, har falt ut. (3) I tillegg har jeg ønsket å evaluere formen og effekten av veiledningen som tilbys i tilknytning til TRUST-essayet.

Evalueringen har blitt foretatt gjennom bruk av spørreskjema.¹ Disse skjemaene ble fylt ut under seminarer en uke eller to etter at studentene fikk sin siste tilbakemelding på sine TRUST-essays. De fleste av spørsmålene i skjemaet tar form av en “karaktersetting” der studentene skulle rangere aktiviteter/fenomener fra 1 (lavest) til 5 (høyest). Men det har også vært mulig for studentene å komme med detaljerte innspill.

2. Undersøkelsens resultater

Av i alt 125 studenter som leverte inn TRUST-essayet, fylte 74 stykker - like under 60% - ut skjemaet. Når det gjelder undersøkelsens viktigste fokus, nemlig på verdien av TRUST-essayet, var studentene ganske positive. På en skala fra 1 til 5, ga de i snitt 3,9 - noe som altså er tett opp under 4. Studentene som gikk på første semester, var de som klart fikk mest ut av øvelsen (med 3,9 i snitt), men også 2. semesterstudenter scoret rimelig bra (her var snittet 3,7). Det er også betryggende at de fleste av studentene ser ut til å ha brukt programmet rimelig aktivt, tross mange læreres mistanke om at flere av studentene kun var innom for å sjekke hvilke tekster som var tilgjengelige. Nok en gang virker opplegget mest formålstjenlig for førstesemester-studenter: de hadde i snitt en score her på 3,7, mens deres mer erfarne medstudenter hadde 3,5. Uansett er alle disse tallene akseptable, og gir allerede inntrykk av at studentene har hatt nytte av programmet.

Når det gjelder det andre hovedpunktet for undersøkelsen - programmets yteevne - vil jeg først ta for meg det rent tekniske, for så etterpå å se på den faglige dimensjonen. Tidligere har instituttet tilbudt kurs i hvordan studentene skal logge seg på programmet og bruke det. Denne tradisjonen har imidlertid opphørt det siste året, siden man har ment at programmet er rimelig enkelt å betjene, og at slik informasjon derfor er overflødig. Denne spørreundersøkelsen virker å støtte under den avgjørelsen: kun én av 74 studenter hadde store problemer med å få tilgang til programmet, og 89% av dem hadde ingen større problemer eller følte t.o.m. at oppstartingen var såre enkel.

¹ Endel av de statistiske dataene fra undersøkelsen vil bli gitt fortløpende i essayet mitt. For en noe mer omfattende oversikt, der også den veiledende teksten som fulgte med de numeriske verdiene er inkludert, se appendikset.

En del studenter kom med verdifulle innspill når det gjaldt tekniske problemer ved programmet. Noen av disse kan føre til konkrete endringer: bl.a. fikk vi interessante og overraskende opplysninger om at en ”lagre”-funksjon ofte ikke fungerte som den skulle, en refs for fraværet av kvinnelige britiske poeter i utvalget, og et spennende ønske om å ha en pedagogisk ”demo” innebygd i programmet. En del andre forslag, som gjaldt mulighetene til å kjøre flere programmer samtidig, og skrive ut informasjon, kom nok av at studentene ønsket å bruke programmet som en ren kilde for sine essays (i stedet for som et redskap) og er i så måte ikke i tråd med instituttets mål.

Når det gjelder selve det faglige innholdet i programmet, ba vi studentene gi karakterer fra 1-5 for disse faktorene: terminologi, diktanalyse, utvalg av dikt, samt biografisk informasjon om dikterne. Ikke overraskende scorete programmet høyt på terminologi (4,0), men en god del lavere på de andre faktorene. Svakheterne skyldes i hvert fall delvis at programmet skal overlate viktige deler av analysearbeidet til studentene selv. I tillegg vil nok for mye biografisk informasjon (som jo uansett er tilgjengelig via internett og andre kilder) kunne gi studentene et feilaktig inntrykk av at diktanalyse først og fremst går ut på å oppdrive personlige data om forfatterens liv. Derfor er ikke de lave resultatene på disse to faktorene (dvs. analyse og biografisk informasjon) særlig problematiske. Noe mer interessant er det at mange studenter etterlyste større valgfrihet i form av flere tilgjengelige dikt. Likevel er det nåværende utvalget - 14 britiske dikt av i alt 35 på dette semesterets pensum - allerede langt større enn det som har vært tilfellet tidligere. Det vil kreve atskillige ressurser å legge til enda flere, og dette er derfor neppe noe som kan prioriteres fra instituttets side.

Vurderingen av programmet viste seg å ha en tett forbindelse med et annet spørsmål, som spurte om hva studentene følte de selv lærte av å skrive TRUST-essayet. De som følte at TRUST-programmet var sterk på terminologi, framhevet da også det begrepsmessige som noe de hadde lært mye om. Det var en påtagelig tendens i besvarelsene mot at 1. semester og 2. semesterstudenter fikk forskjellig utbytte av å skrive essayet. Førstesemesterstudentene sa dobbelt så hyppig som sine eldre medstudenter at de hadde lært om terminologi, mens de tre ganger så ofte følte at de hadde utviklet sin egen evne til å skrive essays. På disse faktorene kan det virke som programmet først og fremst har en funksjon for uerfarne studenter. Som tidligere nevnt, har imidlertid også 2. semesterstudentene vært positive til bruksverdien av opplegget. Og det viser da også at de har et spesielt faglig utbytte av programmet: Nesten 70% av dem (mot like over halvparten av førstesemesterstudentene) følte at TRUST-programmet ga dem verdifull informasjon

om diktet og forfatteren de skrev om i essayet sitt. I tillegg sa over halvparten av 2. semesterstudentene at dataprogrammet hjalp dem til å forbedre deres egne analytiske evner (her scoret de litt høyere enn de yngre studentene). Det viser seg altså at TRUST-essayet kanskje alt i alt er best tilrettelagt for de uerfarne, men at øvelsen likevel har nok mangfold i seg til å være nyttig også for behovene til de mer erfarne studentene. Denne evnen til å ta seg av forskjellige behov fra forskjellige studentgrupper er noe overraskende, men desto mer gledelig.

Samtidig er det klart at en liten del av studentene føler at de har liten bruk for øvelsen. Kun seks studenter ga en karakter på "1" eller "2" når det gjaldt bruksverdien for programmet, og dette var en temmelig variert liten gruppe. Disse studentene delte imidlertid to trekk: (a) for det første fikk de lettere tilgang til programmet enn andre studenter, og (b) for det andre så følte ingen av dem at de fikk utviklet sine analytiske evner gjennom øvelsen. Bevismaterialet her er noe skralt, men det kan virke som det er en del datakyndige og intelligente studenter som rett og slett føler at dette tilbudet ikke utfordrer dem i nevneverdig grad.

I tillegg til å undersøke variasjoner mellom 1. og 2. semesterstudenter og de som hadde lite versus greit utbytte av essayet, tok jeg også for meg forskjeller mellom studenter som fulgte forskjellige moduler. Alle studenter på engelsk grunnfag må enten ta ENG123 ("English literature") eller ENG124 ("British literature and culture"), og TRUST-essayet inngår således i to forskjellige moduler. Siden ENG123 er en "renere" litteraturmodul, kunne man forvente at studentene der er mer motivert for litteraturanalyse, og sånn sett har andre perspektiv på bruken av et teknisk hjelpemiddel som TRUST enn medstudentene på ENG124. Forskjellen mellom responsen til de to gruppene av studenter var imidlertid ikke generelt særlig store, noe som tilsier at programmet er relevant for begge moduler. På ett punkt var det imidlertid en klar diskrepans: studenter som tok ENG124, og var i sitt første semester, følte i ganske stor grad (64%) at de forbedret sine evner til essay-skriving. Kun 14% av ENG123-studentene som var kommet like langt i studiet sitt av engelskfaget, følte det samme. Trolig skyldes denne forskjellen at ENG123-studentene har mer erfaring med å skrive litteraturkritiske eller vitenskapelige essays - gjennom erfaring i litteraturvitenskap, akademisk skriving, eller lignende - men dette gir ikke analysematerialet noen informasjon om.

La oss så vende fokuset til det 3. hovedfokuset for denne undersøkelsen, nemlig veiledningen av TRUST-essayene. De mange studentene var fordelt over fem forskjellige ansatte seminarledere. Selv om kvalifikasjonene til disse seminarlederne varierer fra

professor til cand. philol., så var resultatene her temmelig jevne. Hovedresultatet var positivt: på en skala fra 1 til 5, ga studentene i snitt veiledningen karakter 3,9 (her var karakteren 4 definert som “pretty satisfied”). Dette er det samme som snittkarakteren for bruksverdien for hele TRUST-programmet, noe som antyder at veiledningen av essayene er en essensiell del av hele opplegget.

Nesten samtlige studenter fikk nedskrevne kommentarer til sluttproduktet sitt. Over 60% fikk i tillegg rettelser og kommentarer på selve manuset. Utover dette var det også en del som fikk muntlige kommentarer enten i plenum (i seminargruppene) eller alene. Formen varierer m.a.o. en del fra lærer til lærer, og vi har ikke valgt å pålegge noen standardmal på veilederne. Utifra egen erfaring antok jeg at studenter som ikke fikk *både* skriftlige kommentar og et rettet manus, ville være skadelidende i forhold til de som fikk det, men dataene støtter ikke denne antagelsen i nevneverdig grad. De som fikk begge former var riktignok litt mer fornøyde enn de som fikk kun en av disse to formene, men forskjellen var forholdsvis liten: kun 4,0 mot 3,8. Det virker som den nåværende ordningen - med en variasjon av forskjellige veiledningsformer - fungerer rimelig greit.

3. Oppsummering

Noe lignende må også være konklusjonen for hele undersøkelsen. Selv om mange på institutt - meg inkludert - har stilt spørsmål ved TRUST-programmets verdi, virker det som undersøkelsen gir et ganske positivt bilde av både programmet og essayet. Programmet tar ikke like godt vare på alle behovene til samtlige studenter, men noe av dens styrke er at de fleste av studentene finner noe nyttig her. Programmet er differensiert nok til å favne vidt, på tvers av både forskjellige interesser (som viser seg i skillet mellom ENG123 og ENG124-modulene) og forskjellige grader av erfaring.

Selvfølgelig er det på sin plass med et forbehold: undersøkelsen dekker kun en del av studentene, og den gjelder kun et eneste kull. I tillegg er studenter ofte ikke helt å stole på når det gjelder utfyllingen av slike spørreskjema: det er ikke en evalueringsform som alltid påkaller like stor motivasjon. Dette kan føre til unøyaktigheter, og noen av de variasjonene og forskjellene jeg har kommentert, kan derfor være mindre signifikante enn jeg har antatt. I tillegg kan måten noen av tallene i rangeringen (fra 1 til 5) knyttes an til ganske subjektive eller flertydige verbale formuleringer (“very satisfied”, “somewhat satisfied”, osv.) i spørreskjemaene, ha åpnet for unøyaktigheter og tilfeldigheter.

Likevel tror jeg undersøkelsens konklusjon er klar. Til tross for slike usikkerhetsmomenter, er tendensen ganske sterk: Langt på vei *kan* vi stole på TRUST. Studentene gir karakteren godkjent - både når det gjelder essayets bruksverdi, programmets innhold, og veiledningen de får. Studentene er nok mest skeptiske når det gjelder innholdet i TRUST-programmet, men her er flere av manglene motiverte ut fra hensyn om at programmet skal fungere som et redskap (som skal brukes aktivt) og ikke som en fasit (som ville pasifisere studentene). Vi kan nok gjøre TRUST-programmet enda bedre - men et perfekt TRUST-program ville faktisk gjøre studentenes egeninnsats overflødig.

Appendix:

Statistikk fra undersøkelsen

(1) Trust-essayets verdi - nøkkeltall:

- Spørsmål: *“How useful do you feel it was to write a TRUST essay?”*

Resultat:	Totalt:	3,9
	Studenter i 1. semester:	3,9
	Studenter i 2. semester:	3,7

- Spørsmål: *“How extensively did you use the TRUST programme?”*

Resultat:	Totalt:	3,6
	Studenter i 1. semester:	3,7
	Studenter i 2. semester:	3,5

(2) Trust-programmets yteevne - nøkkeltall:

- Spørsmål: *“How easy was it to actually access the TRUST programme?”*

Resultat:	“I managed it after a lot of trouble”	1%
	“I needed some help, but managed”	10%
	“No major problems”	58%
	“It was very simple”	32%

- Spørsmål: *“How do you rate the TRUST programme on the following factors?”*

Resultat:	Terminologi	4,0
	Diktanalyse	3,3
	Bredde i utvalg	3,1
	Informasjon om dikterne	2,9

- Spørsmål:	<i>“What did you learn from writing the essay?”</i>	1. sem.	2. sem.
Resultat:	“I improved my use of terminology ”	59%	29%
	“I improved my essay writing skills”	41%	14%
	“I gained valuable knowledge about a text/author”	54%	68%
	“I developed my analytical skills ”	48%	54%

(3) Veiledning - nøkkeltall:

- Spørsmål: *“How satisfied are you with your teacher’s feedback?”*

Resultat: 3,9.

- Spørsmål: *“What kind of feedback did you get from your teacher?”*

Resultat:	“Written comments about my text”	98%
	“Corrections to my manuscript”	62%
	“General comments made to my seminar group”	39%
	“Individual, oral feedback”	14%

- Spørsmål: *“How satisfied are you with your teacher’s feedback?”*

Resultat:	Studenter med skrevne kommentar + MS-rettelser:	4,0
	Andre:	3,8
